

## Nowe stanowisko *Limnephilus germanus* MCLACHLAN, 1875 (Trichoptera: Limnephilidae) w zachodniej Polsce

New locality of *Limnephilus germanus* MCLACHLAN, 1875 (Trichoptera: Limnephilidae)  
in western Poland

Krzysztof GÓRECKI, Rosław LEWANDOWSKI

Katedra Entomologii i Ochrony Środowiska, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,  
ul. Dąbrowskiego 159, 60-594 Poznań; krzysztof.gorecki@up.poznan.pl

KEY WORDS: Trichoptera, Limnephilidae, *Limnephilus germanus*, new locality, Poland.

W Europie rodzaj *Limnephilus* LEACH, 1815 reprezentowany jest przez 65 gatunków (GRAF i in. 2022). W Polsce z tego rodzaju występują 32 gatunki. Na polskiej Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych wyginięciem znajduje się 5 gatunków: *Limnephilus borealis* (ZETTERSTEDT, 1840), *L. dispar* MCLACHLAN, 1875, *L. elegans* CURTIS, 1834, *L. fuscinervis* (ZETTERSTEDT, 1840) i *L. germanus* MCLACHLAN, 1875 (SZCZĘSNY 2002). *Limnephilus germanus* jest gatunkiem rzadkim w całej Europie. Gatunek ten jest szeroko rozpowszechniony. W Europie występuje w następujących krajach: Szwajcarii (LUBINI-FERLIN i VICENTINI 2005), Austrii (MALICKY 2014), Niemczech (BURMEISTER i BURMEISTER 1982), Danii (ANDERSEN i WIBERG-LARSEN 1987), Czechach (CHVOJKA i NOVÁK 2000), Polsce (CZACHOROWSKI 1998a), Ukrainie (SZCZĘSNY i GODUNKO 2008), Białorusi (VIŠINSKIENĖ i in. 2018), Litwie (CIBAITĖ 2003), Finlandii (NYBOM 1960), Szwecji (SOLEN 1967), Norwegii (OLSEN i in. 2021) i Rosji (IVANOV 2011). Stanowiska *L. germanus* zostały odnotowane również na Syberii w Rosji (IVANOV i MELNITSKY 2007, SALOKANNEL i in. 2019). Preferencje siedliskowe tego gatunku są niejednoznaczne. Według CZACHOROWSKIEGO (1998a) jest to gatunek borealno-górski, limnoksen prawdopodobnie tyrfofilny lub zasiedlający zbiorniki dystroficzne, torfowiskowe. Natomiast SZCZĘSNY i MAJECKI (2007) uważają go za gatunek wód płynących, źródłiskowych zasobnych w wapń Ca. DENIS i MALICKY (1985) biotop tego gatunku określili jako stawy, przez które przepływa strumień, z dobrze natlenioną wodą, porośnięte dużą ilością makrofitów. Jednakże larwy unikają głównego

prądu wody, ponieważ nie odnaleziono żadnych osobników w samym strumieniu. Analizując siedliska *L. germanus* na dziesięciu stanowiskach na terenie Austrii można zauważyć, że gatunek ten preferuje rozlewiska niewielkich rzek w podłożu, których występują skały wapienne, na wysokości od 180 m do 1119 m n.p.m. (MALICKY 2014). W pracy THAM i in. (1996) siedlisko *L. germanus* zostało określone jako torfowiska niskie, jednocześnie zauważając, że nie jest to jedyne siedlisko tego gatunku. Dotychczas obecność *L. germanus* w Polsce stwierdzono na 5 stanowiskach. Imagines odławiane były nad jeziorami przepływowymi Kośno i Osiń oraz nad niewielkim zbiornikiem dystroficznym w okolicach Pasymia, w części północno-wschodniej kraju (CZACHOROWSKI 1998a, LEŚNA 2001). Jedną samicę złowiono nad zbiornikiem zaporowym, Jeziołem Gołuchowskim na Wysoczyźnie Kaliskiej (ŻURAWLEW i CZACHOROWSKI 2020). Na Roztoczu odłowiono natomiast cztery larwy w źródle dolinowym, w dolinie rzeki Wieprz, jest to jedyne tego typu siedlisko *L. germanus* w Polsce (BUCZYŃSKA 2008).

Kolejne stanowisko, na którym stwierdzono *L. germanus*, znajduje się na obszarze Puszczy Drawskiej:

– Równina Drawska, WU67 Głusko nad rzeką Drawą, 69 m n.p.m., 3 IX 2014, 1♂. Osobnika odłowiono do światła wykorzystując samolówki wyposażone w lampy UV o mocy 8 W.

Miejscowość Głusko jest enklawą wyłączoną z terenu Drawieńskiego Parku Narodowego. Na terenie Drawieńskiego Parku Narodowego prowadzone były badania nad rozmieszczeniem i składem gatunkowym Trichoptera w ramach inwentaryzacji

przyrodniczej (CZACHOROWSKI 1998b), mimo to omawiany gatunek nie został w tym regionie wcześniej wykazany.

## PIŚMIENNICTWO

- ANDERSEN T., WIBERG-LARSEN P. 1987. Revised check-list of NW European Trichoptera. *Entomologica Scandinavica*, **18** (2): 165-184.
- BUCZYŃSKA E. 2008. The caddisflies (Trichoptera) of springs in the Roztocze region (south-eastern Poland). *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska Sectio C*, **63** (2): 13-22.
- BURMEISTER E.G., BURMEISTER H. 1982. Beiträge zur Köcherfliegenfauna Oberbayerns (Insecta, Trichoptera). I. Die Köcherfliegen des Murnauer Moores. *Entomofauna, Suppl. 1*: 201-226.
- CIBAITĖ G. 2003. Checklist of Lithuanian caddisflies (Insecta). *Braueria*, **30**: 7-14.
- CHVOJKA P., NOVAK K. 2000. Additions and corrections to the checklist of Trichoptera (Insecta) from the Czech and Slovak Republics. *Acta Musei Nationalis Pragae Series B – Historia Naturalis*, **56** (3-4): 103-120.
- CZACHOROWSKI S. 1998a. Chruściki (Trichoptera) jezior Polski – charakterystyka rozmieszczenia larw. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Olsztyn.
- CZACHOROWSKI S. 1998b. Chruściki. [W:] A. JERMACZEK (red.) Plan ochrony fauny Drawieńskiego Parku Narodowego. (rękopis)
- DENIS C., MALICKY H. 1985. Etude du cycle biologique de deux *Limnephilidae*: *Limnephilus minus* et *Limnephilus germanus* (Trichoptera). *Annales de Limnologie*, **21** (1): 71-76.
- GRAF W., MURPHY J., DAHL J., ZAMORA-MUNOZ C., LOPEZ-RODRIGUEZ M.J., SCHMIDT-KLOIBER A. 2022. Dataset “Trichoptera” – the taxa and autecology database for freshwater organisms, version 8.0 [www.freshwaterecology.info](http://www.freshwaterecology.info)
- IVANOV V.D. 2011. Caddisflies of Russia: Fauna and biodiversity. *Zoosymposia*, **5**: 171-209.
- IVANOV V.D., MELNITSKY S.I. 2007. New data of the Trichoptera of Siberia. *Braueria*, **34**: 31-35.
- LEŚNA K. 2001. Charakterystyka faunistyczna chruścików (Trichoptera) jeziora Oświn. Praca magisterska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Biologii. (rękopis)
- LUBINI-FERLIN V., VICENTINI H. 2005. Der aktuelle Kenntnisstand der Köcherfliegenfauna (Insecta: Trichoptera) der Schweiz. *Lauterbornia*, **54**: 63-78.
- MALICKY H. 2014. Lebensräume von Köcherfliegen (Trichoptera). *Denisia*, **34**: 1-280.
- NYBOM O. 1960. List of Finnish Trichoptera. *Fauna Fennica*, **6**: 1-56.
- OLSEN K.M., ANDERSEN T., BENGTSON R., HOLTUNG H., KJÆRSTAD G. 2021. Vårfluer: Vurdering av *Limnephilus germanus* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisterforarter/2021/18332> (dostęp 19 10 2022).
- SALOKANNEL J., LAGUNOV A., RANTALA M.P., NUPPONEN K., SILVONEN K. 2019. Contribution to the caddisfly fauna of the Southern Urals. *Braueria*, **46**: 5-10.
- SOLEM J.O. 1967. Notes on *Limnophilus germanus* McLACHLAN, 1875 (Trichoptera: Limnophilidae). *Norsk Entomologisk Tidsskrift*, **14** (1): 28-32.
- SZCZĘSNY B. 2002. Trichoptera Chruściki (ss. 76-79). [W:] Z. GŁOWACIŃSKI (red.) Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. IOP PAN, Kraków.
- SZCZĘSNY B., GODUNKO R. 2008. Checklist of Ukrainian Trichoptera. *Braueria*, **35**: 11-20.
- SZCZĘSNY B., MAJECKI J. 2007. Caddisflies Trichoptera (ss. 387-397). [W:] W. BOGDANOWICZ, E. CHUDZICKA, I. PILIPIUK, E. SKIBIŃSKA. (red.) Fauna of Poland. Characteristics and List of Species. Vol. II. Arthropoda pro parte: Insecta pro parte (Coleoptera, Hemiptera, Hymenoptera et *Lepidoptera excluduntur*). MIZ PAN, Warszawa.
- THAM J., JANSEN W., RAHMANN H. 1996. Bemerkenswerte Trichoptera aus dem Wurzacher Ried, Baden-Württemberg. *Lauterbornia*, **26**: 39-53.
- VIŠINSKIENĖ G., PISANENKO A., ŠVITRA G. 2018. New caddisfly (Trichoptera) species for the fauna of Belarus. *Bulletin of the Lithuanian Entomological Society*, **2** (30): 103-107.
- ŻURAWLEW P., CZACHOROWSKI S. 2020. Nowe dane o chruścikach (Trichoptera) okolic Pleszewa (Nizina Wielkopolsko-Kujawska) z lat 2015-2019. *Przegląd Przyrodniczy*, **31** (2): 109-117.

Wpłynęło: 3 października 2022  
Zaakceptowano: 18 listopada 2022